

ΜΑΡΙΑ ΧΑΝΙΩΤΟΥ

ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ

ΣΤΗ ΦΙΛΙΑ

Με είπες αδελφή
είπα της ψυχής αδελφή
φίλη ακριβή
Παγώνα μου εσύ
Χέρι-χέρι στο μονοπάτι
της ζωής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Λόγια από αγιάζι και φίλνιτσι

«**Σ**’ αγαπώ πολύ», ακούστηκε σαν φίθυρος η πολυαγαπημένη φωνή. Η Φαίδρα έσκυψε στο προσκέφαλο ν’ ακούσει. Χαμογέλασε. Δεν είχε σημασία τίποτε άλλο για εκείνην. Αυτό που ήθελε ν’ ακούσει, μόλις το άκουσε. Αυτή η μαγική λεξούλα, που τη θέριευε, της έδινε τροφή και δύναμη.

«Σ’ αγαπώ κι εγώ», ανταπόδωσε, ενώ βολευόταν στην καρέκλα δίπλα στο κρεβάτι του. Γύρισε να βεβαιωθεί αν τον είχε πάρει ο ύπνος. Μερό-νυχτα παρέμεναν ξάγρυπνοι και οι δύο. Για τον εαυτό της, δεν νοιαζόταν. Όμως για τον άνθρωπο

που είχε αγαπήσει όσο τίποτε στη ζωή της, υπέφερε βαθιά να τον βλέπει να αργολιώνει. Επιθετικό το θεριό που τον κυρίευσε και σιγά-σιγά του παρόπλισε κάθε ζωτικό όργανο. Δρόμος χωρίς επιστροφή.

Όταν της το ανακοίνωσε ο γιατρός, αρνιόταν να το αποδεχτεί. Και τώρα δεν της απέμεινε να ζητήσει παρά λίγο χρόνο, έχοντας την ανάσα του μονάχα, ώσπου να συνηθίσει στην ιδέα ότι δεν θα τον έχει πια στο πλάι της.

Άφησε ένα χάδι στα μαλλιά του. Έκλεισε και εκείνη τα μάτια της.

Γρήγορα το όνειρο την έτρεξε σε γνώριμες ακρογιαλιές. Κυριαρχούσε το άκουσμα ενός γάργαρου γέλιου, πάνω και από το κύμα της θάλασσας, πάνω και από το φύσημα του ανέμου. Όπου εκείνος και η ίδια... Γελούσαν. Θεέ μου, πώς γελούσαν! Τραγουδούσαν. Το τραγούδι τους απλωνόταν πέρα από τα βουνά και έμενε σ' εκείνους το λαμπύρισμα στα μάτια τους από την αγάπη...

Το χαμόγελο ήταν ακόμη στα χείλη της, όταν άνοιξε αργά τα μάτια της και κοίταξε το ρολόι. Είχαν περάσει δύο ώρες. Προσπάθησε να τεντώσει το κορμί της, να ξεπιαστεί έτσι άτσαλα όπως είχε γείρει στην καρέκλα. Έστρεψε το κεφάλι να τον δει. Ακόμη κοιμόταν. Έσκυψε κοντά στο

πρόσωπό του, έτσι όπως συνήθιζε εδώ κι έναν μήνα στο νοσοκομείο. Να νιώσει την ανάσα του. Να διαπιστώσει αν τον είχε ακόμη κοντά της. Χαμήλωσε πιο πολύ. Τον ακούμπησε. Σχεδόν κρύος... Θύμωσε που την πήρε ο ύπνος και τον άφησε να κρυώνει.

Σηκώθηκε και του έριξε μια κουβέρτα όσο πιο απαλά μπορούσε. Καμιά κίνηση. Δεν το συνήθιζε. Πάντα άνοιγε έστω και λίγο τα μάτια του, για να της ανταποδώσει την αγάπη του. Όσο κι αν ήθελε να δει αυτό το γλυκό βλέμμα, τώρα προτιμούσε να το στερηθεί προκειμένου να ξεκουραστεί. Παρέμεινε δίπλα του σιωπηλή.

«Γλυκέ μου, ξεκουράσου», ψέλλισε.

Μα όταν της έπεσε το κουταλάκι από τα χέρια κάνοντας θόρυβο στο πάτωμα, κι εκείνος δεν ξύπνησε, την κυρίεψε πανικός. Τίποτε. Καμιά αντίδραση.

Ανησύχησε. Του χάιδεψε το χέρι. Ο πατέρας, γλυκά αποκοιμισμένος στον αιώνιο ύπνο, η κόρη με διεσταλμένες κόρες προσπαθούσε να κατανοήσει το ακατανόητο... Ασάλευτη, αμίλητη, μόνο το μυαλό έτρεχε με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Με σφιγμένες γροθιές, τόσο που τα νύχια μπήχτηκαν στις χούφτες της, μονολογούσε:

«Δεν είμαι έτοιμη, πατέρα! Πώς θα ζήσω χωρίς εσένα! Πώς θα στερηθώ τη στοργή σου, τα γλυκά

σου λόγια! Όχι, όχι... Το κάνεις στα ψέματα, όπως τότε που μ' έπαιζες, όταν ήμουν μικρή! Άκου με λοιπόν και εσύ μη μιλάς, αφού το βαστάει η καρδιά σου».

Έγειρε πάνω του, ενώ ο λυγμός διεκδικούσε τη θέση του.

«Πατερούλη μου, θα γίνω μανούλα και εσύ παππούλης. Θα παίρνουμε το μωρό, θα το πηγαίνουμε βόλτα και όλοι θα μας ζηλεύουν! Θα καμαρώνω που θα σε έχω δίπλα μου. Να πάμε στου Φιλοπάππου ή στην Ακρόπολη; Δεν γίνεται, ε; Θα κουραστεί το μωρό. Τότε πού; Έλα, μίλα μου!»

Τον τράνταζε, φώναζε:

«Δεν μ' ακούς, λοιπόν; Αχ, και δεν πρόλαβα να σου το πω!»

Η Φαίδρα κάλυψε με τις παλάμες τα αδάκρυτα μάτια της και πήρε βαθιές ανάσες.

«Δεν θα ήθελες να με βλέπεις έτσι, το ξέρω...»

Σηκώθηκε κι έκανε ένα βήμα τρεκλίζοντας. Στήριχτηκε στο κρεβάτι προσπαθώντας να σχηματίσει τον αριθμό του σπιτιού της. Τέτοια ώρα ο Νικόλας θα είχε επιστρέψει από τη δουλειά του. Άφησε τη γραμμή να καλεί. Αργούσε να το σηκώσει... Ξαναπροσπάθησε στο κινητό. Δεν είχε υπομονή να περιμένει και βιάστηκε να το κλείσει. Καλύτερα να τρέξει σπίτι.

«Ευτυχώς, έχω εσένα», μονολόγησε και η μορφή του άνδρα της γέμισε το μυαλό της.

Το μόνο που θα την ανακούφιζε ήταν η αγκαλιά του. Θυμήθηκε πόσο πολύ είχε εκείνος πονέσει για τον χαμό της γιαγιάς του.

«Μην κάνεις έτσι, δεν ήταν δα κι η μάνα σου!» πρόλαβε μονάχα να του πει.

Η ματιά του έγινε καυτή λάβα. Ρίγησε στην επερχόμενη συντριβή μαζί του. Εκείνος είχε σιωπήσει, κι ύστερα είπε:

«Αν ήταν η μάνα μου θα έπεφτα μαζί της στον λάκκο».

Τρόμαξε η Φαίδρα στη ματιά τρελού, δεν ήθελε να το ζήσει στην πραγματικότητα! Η μικρή διαφορά ηλικίας που είχε ο Νίκος με τη μητέρα του, μόλις δεκατέσσερα χρόνια, είχε δημιουργήσει μεταξύ τους ένα δέσιμο τόσο στενό που την ξάφνιαζε.

«Έτσι συνηθίζεται στην Κρήτη», είχε απαντήσει κοφτά η μητέρα του στην απορία της.

Μια φορά την είχε δει πριν από τον γάμο, μετά στο μυστήριο και μετρημένες φορές στα δάκτυλα του ενός χεριού τα μετέπειτα χρόνια. Έπειτα από

κάθε τηλεφωνική επικοινωνία με τον γιού της ήταν κυρίαρχη η αίσθηση πως κάτι του είχε πει και τον είχε κακοκαρδίσει. Δεν ρωτούσε ποτέ η Φαίδρα ακόμη κι όταν έκλεινε το τηλέφωνο σιωπηλός.

Κουβέντες μεταξύ γιού και μάνας, σκεφτόταν, δεν μπαίνω στη μέση.

Μια φορά μονάχα ο Νίκος έχασε την υπομονή του απαντώντας στη μητέρα του με άγριο τόνο:

«Σταμάτα να λες τέτοια, αν θες να λέμε και καμμιά κουβέντα στο τηλέφωνο! Όποτε θέλουμε θα κάνουμε παιδί!»

Γύρισε, την είδε πίσω του. Κατέβασε το κεφάλι. Άβολα ένιωσε γι' αυτήν του την έκρηξη και μάλιστα τη στιγμή που ήταν κοντά του η Φαίδρα. Στο αμήχανο κοίταγμά του εκείνη προσπάθησε να χαλαρώσει την κουβέντα:

«Μάνα είναι, τί θες να σου πει. Έχει τα δίκια της. Καταλαβαίνεις, εκείνη να έχει παιδί στα δεκατέσσερα και εγώ στα τριάντα τέσσερα, μετά δέκα χρόνια γάμου, να μην της έχω χαρίσει ένα εγγόνι! Ξέρεις τώρα και το στόμα των χωριανών... Έχασε την υπομονή της, αυτό είναι όλο».

Η Φαίδρα τα ξεστόμιζε μεμιάς, ενώ είχε καρφωμένα τα μάτια της στα δικά του περιμένοντας την απάντησή του. Αυτή την ενδιέφερε και όχι της μάνας του.

«Μπορεί να της κόβω τον αέρα, αλλά μη νομίζεις πως δεν με νοιάζει. Με τσιμπάει στην καρδιά, όταν αναγκάζομαι να λέω ένα σωρό ανοησίες κάθε φορά που με ρωτούν».

Μονάχα αυτήν την αντίδραση είχε να θυμάται η Φαίδρα. Ποτέ ξανά δεν αναφέρθηκαν στο συγκεκριμένο θέμα. Αλλά δεν περνούσε απαρατήρητη η καταιγίδα που ξεσπούσε μέσα του, στην αρχή κάθε μήνα, όταν έπαιρνε το μαξιλάρι της λέγοντας:

«Πάω να κοιμηθώ στον καναπέ, πονάω αφάνταστα».

Ο Νικόλας έκρυβε τα λόγια του, όχι όμως έναν αναστεναγμό. Κάθε μήνα η ίδια κατάρα για τη Φαίδρα. Και η ίδια απάντηση από τους γιατρούς:

«Βγάλ' το από το μυαλό σου και θα έρθει χωρίς να το καταλάβεις...»

Έσφιξε την τσάντα με το χαρτί της επιβεβαίωσης του τεστ τραυλίζοντας:

«Χωρίς να το καταλάβω...»

Η θλίψη για τον χαμό του πατέρα της θα μετριάζοταν με τη χαρά του ερχομού ενός παιδιού! Μια ζωή έφυγε, μια άλλη έρχεται! Θα αναπληρώσει

όλα τα άσχημα συναισθήματα με την αγαλλίαση που θα αντικρίσει στο ύφος του άνδρα της. Το όνειρο δεν έμεινε όνειρο, έγινε πραγματικότητα! Θα το ανακοίνωνε και στη μητέρα του, να πάψει να εξαπολύει μύδρους για τη στέρφα νύφη της.

Το κοίταξε ξανά για να βεβαιωθεί πως δεν σάλεψε ο νους της με τον θάνατο του πατέρα της, αλλά όσα σκεφτόταν ήταν αληθινά, όπως μαρτυρούσε και το τεστ εγκυμοσύνης. Έγειρε το κεφάλι της μια τελευταία φορά προς το άψυχο κορμί του πατέρα της και πριν την κατακλύσουν τα κλάματα βγήκε.

«Πρέπει να ειδοποιήσω τους φίλους μου, να μην ξεχάσω να τηλεφωνήσω και στην αγαπημένη μου φιλενάδα, τη Βικτώρια! Άραγε πήγε στον γιατρό;»

Δεν της άρεσε εκείνος ο πόνος στο στήθος που της είχε αναφέρει πριν από λίγες ημέρες.

«Έτσι θα ήθελες, πατέρα, ε; Να τους έχω όλους κοντά μου, να μη νιώθω μόνη».

Σαν να της χαμογελούσε η αμίλητη μορφή του. Ήταν ακόμη εκεί και της εμφυσούσε δύναμη... Παράλογος της φάνταξε ο εαυτός της. Είχε τόσους άλλους που αγαπούσε και την αγαπούσαν. Ο πατέρας της δεν ήταν ο μόνος που της χάριζε χαρά. Είχε κι άλλη ανδρική φιγούρα που λάτρευε: τον άνδρα της, τον αγαπημένο της Νικόλα. Αλλά και τη Βικτώρια. Ήξερε πως δεν θα προλάβαινε να

της το ανακοινώσει στο τηλέφωνο και θα έτρεχε κοντά της. Θα της ανακάτευε τα μαλλιά, θα της έπλεκε μικρές τούφες στα δάκτυλά της, θα της έκανε ένα σωρό αστεία προκειμένου να δει πάλι το χαμόγελο στα χείλη της.

Χωρίς να ενημερώσει κανέναν, βγήκε τρέχοντας από το δωμάτιο. Ούτε ήξερε τί έκανε.

Βγήκε στον δρόμο και έκανε νόημα στο πρώτο ταξί.

«Κυφέλη!» φώναξε, ενώ έσφιγγε την τσάντα της επάνω της.

Σωριάστηκε στο κάθισμα του αυτοκινήτου. Η πρωινή χαρά της εξανεμίστηκε. Άνοιξε το φερμουάρ και άγγιξε τον άσπρο φάκελο με την πολυπόθητη απάντηση του τεστ εγκυμοσύνης. «Θετικό», έγραφε, και είχε τρέξει στον πατέρα της να το μάθει πρώτος. Μα δεν πρόλαβε να δει το χαμόγελό του, να διακρίνει το ολόφωτο πρόσωπό του... Κανένα όνειρο πλέον δεν θα ήταν όπως το είχε φανταστεί, χωρίς εκείνον στη ζωή της...

Πλήρωσε βιαστικά και κατέβηκε.

Άνοιξε την εξώπορτα του σπιτιού της με τη μοναδική σκέψη να πέσει σε μια αγκαλιά. Το είχε τόσο ανάγκη!

«Νικόλα!» φώναζε ενώ τον αναζητούσε στα δωμάτια.

Ο θόρυβος της ντουλάπας που έκλεινε την οδήγησε προς την κρεβατοκάμαρα. Άνοιξε την πόρτα. Δεν έκανε τίποτε από όσα είχε σκεφτεί. Ακίνητη, επανέλαβε τούτη τη φορά αχνά:

«Νικόλα...»

Εκείνος έκλεινε τη βαλίτσα που είχε πάνω στο κρεβάτι.

«Φεύγω», είπε.

Μια λέξη ήταν μονάχα, γιατί τη χτύπησε κατάκαρδα; Θα έπρεπε να φωνάξει, να κλάψει, να θρηνησει; Κι αν ναι, για ποιόν λόγο; Για τον θάνατο του πατέρα της ή για ό,τι μόλις είχε ακούσει; Ποιό να βγει μπροστά!

«Ο πατέρας μου έφυγε», ανακοίνωσε το ίδιο απλά, όπως εκείνος.

«Είδες λοιπόν πώς ξεπέρασε τον κίνδυνο!»

Δεν την είχε προσέξει καν. Ούτε το θλιμμένο ύφος της μόλις μπήκε, πόσω μάλλον την ταραχή που απλώθηκε σε όλο της το κορμί. Δεν τον ενδιέφερε ή ήταν ολωσδιόλου απορροφημένος από την απόφασή του;

Μετέφερε το βάρος της από το ένα πόδι στο άλλο, έσφιξε τα δάκτυλά της και κατάφερε να πει:

«Έφυγε για το αιώνιο ταξίδι».

Τα βουβά δάκρυά της έκαναν τον Νικόλα να καθίσει νευρικά στο κρεβάτι, δίπλα στη βαλίτσα. Όταν προγραμμαμάτιζε την αναχώρησή του, δεν φανταζόταν τέτοια εξέλιξη. Η αρρώστια του πατέρα της Φαίδρας μπορεί να τραβούσε πολύ, δεν ήταν διατεθειμένος να περιμένει άλλο. Άλλωστε δεν της πρόσφερε τίποτε, παρά μόνο στεναχώρια με τις συχνές απουσίες του. Ήταν σίγουρος ότι εκείνη ανησυχούσε για την πορεία του γάμου τους, προβληματιζόταν. Το διέκρινε κάθε φορά που τον στόχευε σ' εκείνες τις ατέλειωτες σιωπές του. Δεν θα του έκανε εντύπωση αν η ίδια η Φαίδρα τον έσπρωχνε σε άλλη αγκαλιά, μια και εκείνη δεν του είχε χαρίσει ένα παιδί. Υπέφερε χωρίς ποτέ να εκφράσει το παραμικρό. Δεν της άξιζε να ζει κάτω από τέτοιες συνθήκες. Τουλάχιστον της όφειλε μια εξήγηση. Ίσως όπως ήταν απασχολημένη με την αρρώστια του πατέρα της να μην είχε διαπιστώσει το μέγεθος του κενού μεταξύ τους.

Όπως και νά 'ταν, δεν άντεχε άλλο να παραμένει στη ίδια στέγη μαζί της, αφού τα αισθήματά του δεν ήταν τίμια απέναντί της. Δεν είχαν πάψει ποτέ, αλλά δεν μπορούσε να σηκώνει πια αυτόν τον βαρύ σταυρό στην πλάτη. Δεν είχε το θάρρος να της το ομολογήσει πως δέκα χρόνια γάμου δεν στάθηκαν ικανά να του βγάλουν το αγκάθι από τα

φυλλοκάρδια. Καλύτερα και για τους δυο τους να έφευγε.

Παρακαλούσε να άκουγε πως ήταν έγκυος, σίγουρα θα πάλευε διαφορετικά, θα είχε άλλοθι να μείνει και να προσπαθήσει, αλλά και να αποστομώσει μια για πάντα τη γυναίκα που τον κυριεύε. Τη Ματίνα, μάννα και... δεν τολμούσε να συνεχίσει. Ούτε και ο ίδιος δεν το μαρτυρούσε στον εαυτό του. Λες και έτσι θα ξορκιζόταν, θα εξαφανιζόταν ως διά μαγείας το σαράκι που κατέτρωγε τη ζωή του. Δεν άντεχε άλλες ψευτιές. Πόσο πολύ θα ήθελε να είχε ένα παιδί, να το άρπαζε στην αγκαλιά του σαν σανίδα σωτηρίας, μα δυστυχώς ποτέ δεν ήρθε...

Άφωνη στεκόταν τώρα απέναντί του και αυτό τον έκανε κομμάτια. Θα ήταν καλύτερα να φώναζε, ακόμη και να τον χαστούκιζε, παρά να κάθεται μαρμαρωμένη. Όσο και να μην είχε πια ερωτικά σκιρτήματα για εκείνην, η βαθιά στοργή, αυτή που αφήνει ο χρόνος όταν αναπνέεις με κάποιον στον ίδιο χώρο, του κορύφωνε τις ενοχές.

Δεν το είχε φανταστεί έτσι... Τον αιφνιδίασε με την ξαφνική της επιστροφή. Υπολόγιζε να την περιμένει να φάνε μαζί και μετά να της ανακοινώσει την απόφασή του. Δεν τόλμησε να σηκώσει τα μάτια να την αντικρίσει. Μέσα του πάλευε.

Ανθρώπινα δεν έπρεπε να φύγει. Ας παρέμενε να της συμπαρασταθεί στις δύσκολες στιγμές και έπειτα θα έβλεπε πώς θα το χειριζόταν. Κι αν όμως μετά μετάνιωνε και πάλι συμβιβαζόταν; Θα περνούσαν τα χρόνια μέσα στο φέμα; Κάποια 'μέρα, θα έβλεπε τον εαυτό του στον καθρέφτη με άσπρα μαλλιά και δεν θα του το συγχωρούσε πως άφησε και πέρασαν τα χρόνια χωρίς ερωτικούς κραδασμούς, καταποντισμένος σε μια βαλτώδη ζωή.

Δεν μπορούσε να χειριστεί τόσα μαζεμένα. Έπρεπε να έμενε ένα χρονικό διάστημα μόνος, μακριά από τις γυναικείες παρουσίες που τόσο τον παίδευαν. Άρχισε να τις μισεί, εκείνος που μόνο λατρεία ένιωθε. Λατρεία για τη μάνα του, λατρεία για τη γιαγιά του, λατρεία για τη Φαίδρα, τη γυναίκα του.

Νόμιζε, όταν έπεσε στο κρεβάτι μαζί της, ότι έσπασε την κατάρα που τον κατέτρεχε από την παιδική του ηλικία. Πάλεψε. Εκείνος μονάχα γνώριζε την πάλη του ανάμεσα στις γυναίκες της ζωής του. Σκληρή η αντιπαράθεση. Αριθμητές δυο γυναικεία ονόματα. Παρονομαστές στεναχώρια, σκοτούρα, θλίψη, πίκρα. Όλες ζητούσαν, όλες διεκδικούσαν. Για να είναι απόλυτα ειλικρινής η μόνη που δεν ζητούσε ήταν η Φαίδρα. Όμως εκείνο το

σιωπηλό βλέμμα της ζητούσε τα πιο πολλά. Ήθελε να φύγει, να τελειώνει μια και καλή μαζί της. Τουλάχιστον να έκλεινε τη μια πλευρά, με την άλλη θα έβλεπε τί θα έκανε. Ίσως και να γιατρευόταν. Μα τόσα χρόνια δεν το κατάφερε, θα το πετύχαινε τώρα που θα ζούσε χωρίς τη Φαίδρα, την τόσο αξιαγάπητη, γλυκιά, τρυφερή όσο και δυναμική γυναίκα; Τούτη ήταν έτοιμος να εγκαταλείψει! Όμως ασφυκτιούσε. Δεν άντεχε άλλες φωνές και ας έρχονταν από μίλια μακριά. Πάντα αναρωτιόταν πώς κατάφερνε αυτή η επιρροή να διασχίζει με την ίδια ισχύ πελάγη φουρτουνιασμένα και να πέφτει πάνω του με την ίδια ορμή. Χαιρόταν όταν άκουγε κακοκαιρία, μποφόρ στα πελάγη.

Ίσως καταπνίξει η κοσμοχαλασιά και το δικό μου βάσανο, ψιθύριζε και ποτέ δεν ομολογούσε την πηγή της προσωρινής ευθυμίας του.

Έκανε να σηκωθεί, να της απλώσει το χέρι όταν άκουσε:

«Μην αλλάζεις το πρόγραμμά σου. Να πας στο καλό...»

«Μα...» μουρμούρισε.

«Φύγε τώρα, πριν είναι πολύ αργά. Ίσως είναι καλύτερα και για τους δυο μας. Φύγε τώρα που μπορείς».

«Δεν μπορώ».

«Μπορείς», κατέληξε σκαιά η Φαίδρα και έκλεισε πίσω της την πόρτα.

Δεν κατάλαβε για πότε κατρακύλησε τα σκαλιά. Μπήκε πάλι σ' ένα ταξί και βρέθηκε στο προσκέφαλο του πατέρα της. Έπεσε πάνω του και επιτέλους ξέσπασε σε λυγμούς.

«Φεύγει, πατέρα, έφυγες και εσύ! Είμαι μονάχη».

Ο γιατρός που βρισκόταν δίπλα της, της είπε κάτι αργόσυρτα, όμως εκείνη δεν του απάντησε.

Έβγαλε αργά το κινητό της και σχημάτισε τον αριθμό της Βικτώριας. Χτυπούσε. Μόνο χτυπούσε. Περίμενε τουλάχιστον ν' απαντήσει ο τηλεφωνητής και ν' αφήσει μήνυμα εκλιπαρώντας την να τρέξει γρήγορα κοντά της. Τίποτε... Η γραμμή έκλεισε ξαφνικά.

Δεν ειδοποίησε κανέναν για τον θάνατο του πατέρα της. Άλλαξε γνώμη ύστερα από τη φυγή του Νικόλα. Έπινε τον καφέ της, κοίταζε το πέλαγος, άναβε τσιγάρο, καταπατώντας τον όρκο που

είχε κάνει όταν έμαθε ότι ήταν έγκυος, να μην το ξαναβάλει στο στόμα της. Κι αυτό το σκασμένο στα σπλάχνα της δεν δήλωνε καμμιιά παρουσία... Η ναυτία που ένιωθε ήταν ίδια όπως κάθε φορά που ταξίδευε για το νησί της. Βιδωμένη πάνω σε μια καρέκλα με τις σκέψεις να αγωνιούν ποιά θα πάρει την κυριότητα, της θόλωναν μυαλό και στομάχι.

Σίγουρα δεν ήταν από την εγκυμοσύνη. Η χαρά κράτησε όσο μια σπίθα, όσο να διαβάσει την απάντηση του εργαστηρίου. Έπειτα έτρεξε να το πει στον πατέρα της, μα δεν πρόλαβε. Συνέχισε να τρέχει για να το ανακοινώσει στον άνδρα της. Εκείνος ήταν απασχολημένος με τα δικά του, ούτε καν μπήκε στη διαδικασία να τον πληροφορήσει. Ήθελε να το πει στη φίλη της. Εκείνη δεν σήκωνε καν το τηλέφωνο. *Κανείς δεν το ξέρει ακόμη. Μόνο εγώ μικρό μου, μόνο εγώ. Αποκλειστικά δικό μου απόκτημα...*

Η θλίψη τράβηξε μπροστά, αφήνοντας πίσω τη χαρά. Δεν διακρινόταν πια. Πήρε σειρά η αγωνία, αν θα τα κατάφερνε μόνη με ένα παιδί. Η αξιοπρέπεια φώναζε τόσο πολύ που και κουφή να ήταν θα την άκουγε να της λέει: «Δεν κρατιέται ένας άνδρας δέσμιος μόνο και μόνο γιατί έριξε μια συνηθισμένη ριξιά και έφερε καλή ζαριά.

Θα τα καταφέρεις. Το πείσμα βοηθάει σε τέτοιες περιπτώσεις». Η οργή ζητούσε το μερίδιό της. Να πάρει, η αγανάκτηση κυριάρχησε!

Κάποιο ανδρικό βλέμμα στάθηκε πάνω της. Οργή και για τούτον, οργή για τον Νικόλα, οργή για κάθε αρσενικό.

Η ναυτία επιδεινώθηκε, αλλά δεν της έδωσε σημασία. Νοερά κουβέντιαζε με τον πατέρα της. Καθόταν δίπλα του, της κρατούσε το παιδικό της χέρι και της έλεγε ιστορίες. Δεν κουραζόταν ποτέ να της μιλάει, αρκεί να την έκανε να ξεχνάει την τάση εμετού. Η μητέρα, χαλαρή σε κάποια πολυθρόνα στην τουριστική θέση, δεν έβγαινε ποτέ έξω. Φοβόταν μην κρυσώσει. «Θα ξεπαγιάσετε μέσα στο αγιάζι!» έλεγε όταν τους έβλεπε να βγαίνουν στο κατάστρωμα του πλοίου. «Έξω δεν πειράζει το παιδί η φουρτούνα», επέμενε εκείνος και ξαναέβγαιναν. Λίγο ο αέρας, λίγο το απέραντο γαλάζιο, την έκαναν να ξεχνιέται και να μη ζαλίζεται. Μα το καλύτερο φάρμακο ήταν οι ατελείωτες ιστορίες του. Κάθε φορά και μια άλλη. Μα δεν στερεύουν ποτέ; αναρωτιόταν η μικρή Φαίδρα. Άραγε να της έβγαζε από το μυαλό του ή ήταν αληθινές;

Το χεράκι της μεγάλωσε και χρειάστηκε εκείνη να κρατάει το δικό του, αλλά ακόμη εκείνος της έλεγε ιστορίες. Η Φαίδρα μόνο απορία εξέφραζε:

«Τί θα κάνω όταν δεν θα είσαι πια μαζί μου, πατερούλη;»

Δεν μεταχειριζόταν ποτέ την κακόηχη λέξη. Ήξεραν και οι δυο τί ήθελε να πει.

«Ε, θα αναστατωθείς για λίγο, θα αφήσεις τις δουλειές σου και μετά η ζωή θα συνεχιστεί!» της τόνιζε με ένα χαμόγελο, λες και ήταν τόσο απλό.

Η Φαίδρα έμενε πάντα σκεπτική, δεν μπορούσε να φανταστεί ότι θα ερχόταν η μέρα που θα βίωνε κάτι τέτοιο. Με τις συχνές ερωτήσεις της, ξόρκια έκανε να διώξει το κακό. Ίσως για να εμβολιστεί, αλλά δεν τα κατάφερνε.

Και τώρα –αν ήταν δυνατόν!– το ζούσε σε όλο του το μεγαλείο... Εκείνος κάπου στο γκαράζ του πλοίου, μέσα σ' ένα μαύρο αυτοκίνητο, παρέμενε στο ξύλινο κρεβάτι του υπομονετικά, όπως έκανε σε όλη τη ζωή του, ταξιδεύοντας στο πλοίο της γραμμής για τα Χανιά, αλλά με μια μεγάλη διαφορά: δεν της μιλούσε, λες και της είχε κακιώσει, κάτι που δεν συνήθιζε ποτέ, όμως το έκανε σε αυτό το ταξίδι. Δεν της είπε ούτε μια λεξούλα, βουβός μπήκε και βουβός θα έβγαινε...

Αδυνατούσε να πιστέψει ότι ο αγαπημένος της πατέρας σε λίγο δεν θα ήταν κοντά της έστω και έτσι, σιωπηλός. Τα χρώματα της κρητικής γης, αυτά που λάτρευε, θα τον σκέπαζαν για πάντα.

Της ερχόταν να κατέβει στο αυτοκίνητο, να ανοίξει την πόρτα και να καθίσει μαζί του. Ακόμη, αν μπορούσε, θα έμπαινε μαζί του σε αυτό το απαίσιο κρεβάτι, όπως χωνόταν μικρούλα κάτω από τις κουβέρτες, βρίσκοντας ζεστασιά κολλημένη δίπλα του. Μα το είχαν κλειδώσει αυτοί οι κακοί άνθρωποι του πλοίου. «Για λόγους ασφαλείας», της είπαν. Ας πήγαινε τουλάχιστον να του κάνει παρέα, να τριγυρνάει δίπλα του όσο ακόμη είχε το άψυχο κορμί του! Αν πίστευε όλα όσα της έλεγε, θα ήταν κάπου εκεί κοντά και θα την έβλεπε. Όμως δεν της αρκούσε αυτό, αφού δεν είχε τη δυνατότητα να τον δει.

Μάταια αναθυμόταν τα λόγια του, όταν τη συμβούλευε να μην κλάψει σαν ερχόταν αυτή η στιγμή, γιατί θα πήγαινε στον κόσμο της χαράς. Τη σαΐτευε με το βλέμμα του και συνέχιζε:

«Όταν οι ψυχές φεύγουν από αυτόν τον κόσμο χαίρονται και όταν είναι να κατέβουν στη γη λυπούνται. Ο πόνος των αγαπημένων είναι αναπόφευκτος, δεν μπορούν να κάνουν τίποτε για να τους παρηγορήσουν και αυτό τους θλίβει περισσότερο. Γι' αυτό, Φαίδρα μου, εσύ δεν θα κλαις, γιατί θα σε βλέπω και θα υποφέρω, μια και δεν θα φτάνει η φωνή μου να σου πω: “Σταμάτα, γλυκιά μου, είμαι καλά εδώ που ήρθα”».

«Και πώς θα το ξέρω ότι είσαι καλά;»

«Σίγουρα θα είμαι καλύτερα απ' ό,τι στη Γη».

Να ήταν αυτά τα λόγια του που δεν είχε βγει ένα δάκρυ της για εκείνον ή γιατί στέρεψαν όλα στη σκέψη ότι ο Νικόλας δεν ήταν πια μαζί της;

«Θα έπρεπε να ήταν εδώ μαζί μου, δεν θα έπρεπε; Τουλάχιστον ας τον είχα δίπλα μου! Ας είχα απλώς το σώμα του κι ας ήταν η ψυχή του αλλού. Έστω κι έτσι, ας τον ένιωθα κοντά μου...» συνέχισε να μονολογεί.

Έξαψη την κατέλαβε. Δάγκωσε δυνατά τη γλώσσα της. Αν δεν ένιωθε το αίμα να κυλάει στον λαιμό της, δεν μέρευε το δάγκωμα. Ας το πάρει απόφαση πως τέλειωσε μια κατάσταση. Έτσι κι αλλιώς νοσούσε χρόνια τώρα. Τί είχε να θυμηθεί από την έγγαμη ζωή της, που θα της έφερνε χαμόγελο στα χείλη; Τίποτε, μα τίποτε. Μόνο τους πρώτους όρκους για αιώνια πίστη. Άραγε γιατί τα λένε, αν δεν τα πιστεύουν; Ναι, μπορεί να τα νιώθουν, ας μην τους αδικώ.

«Είσαι σκληρή γυναίκα τελικά. Δεν μου έχεις πει ούτε μια γλυκιά κουβέντα», της έκανε παράπονα ο Νικόλας, όταν σηκωνόταν από το κρεβάτι του έρωτά τους, καθώς την κατέκλυζε με ερωτόλογα.

«Θα σ' τα πω όταν θα είμαι σίγουρη και δεν θα μετανιώσω για τα λόγια μου». Άφηνε ένα μικρό κενό παρατηρώντας τις αντιδράσεις του και συνέχιζε με νόημα: «Δεν μου ταιριάζει αυτό το παιχνίδι ψευτιάς, δεν το αντέχω».

Πάντα έψαχνε απαντήσεις στα μάτια του. Αυτά ήταν που πολυλογούσαν, τα χείλη έφερναν απλώς ρίγη ηδονικά. Ντυνόταν γρήγορα, παραμένοντας δίπλα του, ενώ έψαχνε τί ήταν εκείνο που την έκανε να είναι προσεκτική. Κάτι κρυβόταν πίσω από το αγγελικό του φέρσιμο. Δεν κατάφερε να εξηγήσει, όμως αυτή η φωνή της τρύπαγε τα τύμπανα εκεί δα όπου είχε χωθεί και την άκουγε μονάχα η ίδια.

Η αναδρομή την τάραξε. Σηκώθηκε από την καρέκλα της. Στο πρώτο βήμα αρπάχτηκε από την κουπαστή, να προλάβει το κύμα λιποθυμίας που την κατέλαβε. Νηστική, στεναχωρημένη, αφάνταστα πικραμένη, με ένα έμβρυο μέσα της, όλα τούτα καλή συνταγή για την αναμενόμενη σκοτοδίνη.

Έκατσε πάλι μην μπορώντας να κάνει διαφορετικά. Άφησε τη ματιά της να πλανηθεί πέρα στο απέραντο γαλάζιο. Ξεχάστηκε για λίγο με τα καμώματα των γλάρων. Σαν την εγκατέλειψαν και

αυτοί παραμένοντας κοντά στις φωλιές τους, η ερημιά έγινε αβάσταχτη.

Φοβερή η στέρηση από πρόσωπα που μέχρι πριν από λίγες ώρες ήξερε ότι είχε. Ο πόνος συνέχισε να της κεντά το στήθος.

Έπιασε το κινητό της και σχημάτισε τον αριθμό της Βικτώριας. Για άλλη μια φορά δεν το σήκωνε. Μια ανησυχία φώλιασε στην καρδιά της. Δεν συνήθιζε κάτι τέτοιο η φίλη της. Ακόμη κι όταν κοιμόταν.

«Καλά δεν μπορείς να το κλείσεις τουλάχιστον όταν φορτίζει ή να το πας στο άλλο δωμάτιο;» διαμαρτυρόταν.

«Νιώθω ανασφάλεια», της έλεγε.

«Τί είναι αυτό που σας έχει κάνει να ξεχάσετε ότι έχετε σταθερή τηλεφωνική γραμμή στο σπίτι;» επέμενε η Φαίδρα και στο τέλος κατέληγαν να ανεβάζουν τους τόνους, μένοντας έπειτα για αρκετή ώρα αμίλητες.

Η Φαίδρα έκλεισε το τηλέφωνο, ελπίζοντας ότι μόλις η φίλη της έβλεπε τις ατελείωτες απάντητες κλήσεις θα την καλούσε αμέσως. Δοκίμασε να χαλαρώσει και να κλείσει τα μάτια της, χωρίς ν' αφήσει από τη χούφτα της το κινητό. Προσπαθούσε να θυμηθεί μήπως της είπε κάτι και την είχε θυμώσει. Ήξερε πως η Βικτώρια ήταν

κλειστός χαρακτήρας και πολλές φορές κρατούσε μια στάση που εκείνη δεν καταλάβαινε. Πολλές φορές τη ρωτούσε επανειλημμένως για να της πει τί συνέβαινε. Είχαν υποσχεθεί αμοιβαία εμπιστοσύνη και αν κάτι ενοχλούσε τη μία να το έλεγε αμέσως στην άλλη, ώστε να μη γίνεται το μικρό μεγάλο.

Η βαθιά θλίψη για την απουσία των αγαπημένων της τη συνόδευσε σε όλο το ταξίδι.

